

استعداد تحصیلی

و

زبان انگلیسی

۱۳۹۶

سوالات آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۶

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

■ در این بخش، دو متن به طور مجزا آمده است. هریک از متن‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌هایی را که در زیر آن آمده است، با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید و در پاسخنامه علامت بزنید.

متن (۱)

از دهه ۱۹۷۰، موج گسترده‌ای از تحقیقات، عمدتاً در ایالات متحده و انگلستان، درباره بنیان‌های تئوریک و مسائل و موضوعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل به عمل آمد. از جمله در همین دهه، رابرت کوهن و جوزف نای، مشترکاً دو کتاب منتشر کردند که در قوام‌یابی تئوری لیبرالیستی اقتصاد سیاسی بین‌الملل نقش مهمی داشتند. یکی کتاب تدوینی «روابط فراملی و سیاست جهانی» بود که در سال ۱۹۷۲ منتشر شد و کتاب مشهور دیگر، «قدرت و وابستگی متقابل: سیاست جهانی در حال گذار» نام داشت که در سال ۱۹۷۷ انتشار یافت. آنها در کتاب اول، ضمن تعریف فراملی‌گرایی، به تشریح پویایی‌های روابط اقتصادی بین‌المللی پرداختند. نویسندگان کتاب در مجموع بر آن بودند که جهان با تحولاتی مواجه شده که در چهارچوب آن، روابط اقتصادی بین‌المللی افزایش یافته و بر اهمیت کنشگران غیردولتی، نظیر شرکت‌های چندملیتی افزوده شده است. کوهن و نای در کتاب بعدی، مفهوم «وابستگی متقابل پیچیده» را مورد بررسی قرار دادند. از نظر آنها، وابستگی متقابل پیچیده، سه ویژگی مهم دارد: کانال‌های چندگانه ارتباطات میان جوامع، فقدان سلسله‌مراتب مشخص میان مسائل و دستورکارهای سیاست خارجی دولت‌ها و کاهش نقش نیروی نظامی. آنها در توضیح وابستگی متقابل اقتصادی از دو مفهوم حساسیت و آسیب‌پذیری استفاده کردند و بیان داشتند که اقتصاد کشورها از تحولات مؤثر در کشورهای دیگر تأثیر می‌گیرد که این امر در کنار فوایدش، ممکن است نقش آسیب‌زننده هم داشته باشد.

این گونه تحلیل‌ها در واقع واکنشی بود به جریان رئالیستی روابط بین‌الملل که تلاش می‌کرد اقتصاد سیاسی بین‌الملل را نیز با رویکرد رئالیستی تحلیل کند. رابرت گیلپین از تئوری‌پردازان مشهور این جریان است که با وجود پذیرش ظهور فراملی‌گرایی، بر آن بود که این به معنی منسوخ شدن تئوری رئالیسم نیست. گیلپین و تئوری‌پرداز رئالیست دیگر، استفن کراسنر، شارحان و نمایندگان اولیه ایده‌ای بودند که طبق آن سلامت و ثبات اقتصاد بین‌المللی لیبرال، منوط به حضور و مدیریت یک قدرت برتر هژمونیک در رأس آن بود. آنها معتقد بودند روابط اقتصادی باز و آزاد میان کشورها، زمانی جریان پیدا می‌کند که دولت هژمونیک برای تضمین آن، توانایی و تمایل داشته باشد. این ایده که قبلاً توسط یک اقتصاددان به نام چارلز کیندلبرگر طرح گردیده بود، بعداً توسط کوهن، تئوری «ثبات هژمونیک» نامیده شد. این تئوری در واقع حاوی این پیام بود که با افول هژمونی ایالات متحده و فروپاشی سیستم برتون وودز، ثبات اقتصاد بین‌الملل به خطر افتاده است.

کج ۱- موضوع اصلی متن، کدام است؟

(۱) آثار مشترک رابرت کوهن و جوزف نای

(۳) رویکردی متفاوت به موضوع اقتصاد سیاسی بین‌الملل

(۲) بنیان‌های نظری اقتصاد سیاسی بین‌الملل

(۴) دیدگاه‌های متفاوت تئوری‌پردازان معروف درباره فراملی‌گرایی سیاسی

کج ۲- براساس متن، کوهن و نای در کتاب دوم خود،

(۱) به مسئله تأثیرپذیری اقتصادی کشورها از یکدیگر اشاره کردند.

(۲) فراملی‌گرایی را بازتعریف کرده و مشخصه‌های آن را برشمردند.

(۳) بر نقش عوامل غیردولتی و غیرنظامی در بروز پدیده وابستگی متقابل اقتصادی در برخی کشورها تأکید کردند.

(۴) مفاهیم اقتصادی جدیدی را مطرح کردند که سیاست خارجی دولت‌ها را غیرمستقیم تحت تأثیر خود قرار می‌دهند.

کج ۳- کدام مورد، نقش جمله‌ای را که در متن (سطرهای ۱۴ تا ۱۵)، زیر آن خط کشیده شده، به خوبی توصیف می‌کند؟

(۱) پیش‌فرض نظریه‌ای را که در ادامه متن معرفی شده، با یک استدلال توضیح می‌دهد.

(۲) به تناقض موجود بین ایده‌های چند اقتصاددان متعلق به یک دیدگاه خاص، اشاره می‌کند.

(۳) تصور نادرستی را که درباره اقتصاد بین‌المللی لیبرال در جمله قبل از آن آمده، تصحیح می‌کند.

(۴) دلیل حمایت برخی تئوری‌پردازان، از حضور یک دولت هژمونیک در عرصه اقتصاد را بیان می‌کند.

کج ۴- کدام مورد درباره رابطه بین دو پاراگراف متن، صحیح است؟

- (۱) پاراگراف دوم به واکنش‌هایی اشاره می‌کند که در حمایت و یا مخالفت اقتصاد سیاسی بین‌الملل که در پاراگراف اول مطرح شده، نشان داده شده است.
- (۲) پاراگراف اول درباره رویکردی تحلیلی به موضوعی خاص، اطلاعاتی می‌دهد و پاراگراف دوم درباره رابطه آن با رویکردی دیگر، توضیح می‌دهد.
- (۳) هر پاراگراف، اهمیت اقتصاد سیاسی بین‌الملل را در یک دوره تاریخی متفاوت، مورد بحث قرار می‌دهد.
- (۴) هر پاراگراف، دیدگاهی خاص را درباره ماهیت و کارکرد یک پدیده یکسان، توصیف می‌کند.

متن (۲)

حقوق کیفری ضد تروریستی جدید، پاسخی مستقیم به حوادث تروریستی است که تاریخچه‌ای نسبتاً طولانی دارد و برخلاف تصور عمومی، ظهور آن به سال‌های اخیر محدود نمی‌شود. یکی از خطرات این‌گونه توجه سریع قانون به تروریسم، آن است که نه قانون‌گذاران و نه شهروندان، وقت و دقت کافی برای بررسی دقیق موضوع در اختیار ندارند. در بررسی «قانون پیشگیری از تروریسم (مقررات موقتی)» انگلستان در سال ۱۹۷۴، تنها ۱۷ ساعت زمان وجود داشت. این قانون در نتیجه بمب‌گذاری در بیرمنگهام به تصویب رسید که در آن حادثه، ۲۱ نفر کشته و ۱۸۰ نفر زخمی شدند. خشم عمومی ناشی از این حادثه به اندازه‌ای بود که مانع از بروز هرگونه مخالفت نمایندگان گردید، هرچند بر این نکته واقف بودند که در این زمان، اندیشه‌ای حاکم نبود و لایحه مورد بحث نیز، نه به تروریسم ارتباطی داشت و نه می‌توانست در این باره کاری را صورت دهد. [۱]

در چنین مواردی که قانون‌گذاری ضد تروریستی در پاسخ به یک واقعه تروریستی صورت می‌گیرد، خطر نقض آزادی شهروندان و اصول کلی حقوق کیفری و اصل قانون‌مندی، قانون را به شدت تهدید می‌کند. [۲] واکنش‌های قانونی به حوادث تروریستی در قالب قانون‌نویسی یا اصلاح قوانین موجود که بلافاصله پس از اقدامات تروریستی صورت می‌گیرند، اغلب به این پرسش که چرا حوادث تروریستی صورت گرفته‌اند، پاسخی نمی‌دهند. از همین روست که اغلب این تصور ایجاد می‌شود که وضع جرایم جدید و تأسیس مقامات تعقیب جدید می‌تواند از اقدامات تروریستی پیشگیری نماید. [۳] این‌گونه واکنش‌های قانونی سریع به اقدامات تروریستی، نه تنها آزادی شهروندان و اصول حقوق کیفری را با خطر مواجه می‌سازد، بلکه تصویری از حقوق کیفری به نمایش می‌گذارد که توان استفاده از تمامی ابزارهای سیاسی موجود برای مقابله با اقدامات تروریستی را ندارد. این امر فرایندی است که تقریباً همیشه همراه با جرایم تکان‌دهنده که جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مشاهده می‌شود. تسلیم شدن دولت‌ها در برابر فشارهای عمومی و رسانه‌ای ناشی از این جرایم را می‌توان در برخی از موارد، گونه‌ای از همدردی آنها با بزه‌دیدگان و مبتنی بر اندیشه انتقام‌گیری و حمایت از بزه‌دیدگان دانست. حقوق کیفری ضد تروریستی، در برخی موارد می‌تواند نمونه‌ای از همین همدردی باشد و در مواردی دیگر، نشانه‌ای از قدرت‌طلبی دولت‌ها، آن‌گونه که گارلند بیان می‌کند: «یکی از الزام‌های حقوق کیفری جدید آن است که از بزه‌دیده حمایت می‌کند، زیرا فریاد آنها باید شنیده شود، یاد آنها باید گرامی داشته شود، خشم آنها باید به ظهور برسد و وحشت آنها باید به آرامش تبدیل شود». [۴]

کج ۵- کدام جنبه از قانون‌گذاری ضد تروریستی، در متن مورد بحث قرار نگرفته است؟

- (۱) نقش دولت‌ها در آن
- (۲) اثرات پیشگیرانه
- (۳) زمینه ظهور
- (۴) خطرات

کج ۶- هدف نویسنده از اشاره به قانون پیشگیری از تروریسم انگلستان در پاراگراف اول، کدام است؟

- (۱) توصیف شرایطی که در آن، قانون‌گذار چاره‌ای جز تسلیم در برابر اراده شهروندان ندارد.
- (۲) توصیف واقع‌های که موجبات بسط حقوق کیفری ضد تروریستی را فراهم آورد.
- (۳) ارائه مثالی در حمایت از ایده‌ای که در خصوص قانون‌گذاری ضد تروریستی در اوایل متن مطرح شده.
- (۴) بررسی واکنش قانون‌گذاران و شهروندان انگلیسی به تصویب آن.

کج ۷- جمله زیر، در کدام یک از بخش‌های متن که با شماره مشخص شده‌اند، قرار می‌گیرد؟

«این امر، حقوق کیفری جدید را به سمت طراحی و به‌کارگیری اقدامات انتقام‌جویانه سوق می‌دهد تا از این طریق بتواند احساسات عموم را به سرعت پاسخ دهد و به جرم، پاسخی مناسب بدهد.»

- (۱) [۴]
- (۲) [۳]
- (۳) [۲]
- (۴) [۱]

کج ۸- براساس متن، می‌توان نتیجه گرفت که نویسنده معتقد است واکنش‌های قانونی سریع به اقدامات تروریستی،

- (۱) بیشتر نشانگر ضعف ابزارهای سیاسی مبارزه با تروریسم هستند تا ضعف حقوق کیفری.
- (۲) ابزار مدیریتی مؤثری در امر مبارزه با تروریسم محسوب نمی‌شوند.
- (۳) چیزی نیستند به‌جز عرض‌اندام دولت‌ها در مقابل تروریست‌ها.
- (۴) در درازمدت، اثرات مثبتی خواهند داشت.

بخش دوم: استدلال منطقی

■ برای پاسخگویی به سؤال‌های این بخش، لازم است موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را با دقت بخوانید و با توجه به واقعیت‌های مطرح شده در هر سؤال و نتایج که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

کله ۹- بسیاری از خودروسازان، ممکن است به تولید خودروهایی که میزان آلاینده‌گی بسیار پایینی دارند، روی بیاورند. با توجه به کاهش بسیار زیاد نفت خام در دنیا و احتمال اقتصادی نبودن تولید نفت در برخی از نقاط دنیا، قیمت تمام شده این کالای اقتصادی و سیاسی، از این جنبه اهمیت دارد که برای نقش آفرینی در بازار و داشتن حاشیه سود مناسب، لازم است قیمت تمام‌شده تولید کاهش یابد. با این توضیحات، اگر کشوری هزینه‌های تولید کمتری داشته باشد، قادر است در بازار حضور داشته باشد و درآمد بیشتر و در نهایت، حاشیه سود بیشتری را به خود اختصاص دهد. کدام مورد را می‌توان از متن فوق، استنباط کرد؟

(۱) هزینه تولید نفت در کشورهای مختلف، یکسان نیست.

(۲) کاهش قیمت نفت با خارج شدن برخی از کشورها از دایره تولید، همچنان ادامه خواهد یافت.

(۳) برخی کشورهای صادرکننده نفت، از حاشیه سود فعلی خود، به شدت ناراضی هستند.

(۴) هم‌اکنون برخی کشورها نقش آفرینی بیشتری نسبت به برخی کشورهای دیگر، در بازار تولید و عرضه نفت خام دارند.

کله ۱۰- خاقانی بر «حکمت» تأکید می‌کند. یکی دو جا «فیلسوف» می‌گوید اما بیشتر حکمت را به کار می‌برد. یکی از پیشنهادهایی که هانری گربن می‌کرد، این بود که به فلسفه‌هایی که جنبه عرفانی - شهودی یا ایمانی دارند، بگویید: حکمت. پیش‌تر گفتم که فلسفه و حکمت، مترادف هم به کار رفته‌اند؛ اما این پیشنهاد گربن هم ابداع او نیست؛ چون می‌داند که این در متون هست و این‌طور به کار برده‌اند. آن حرف معروف ارسطو که می‌گوید: «اگر فیلسوفی باید کرد، فیلسوفی باید کرد و اگر فیلسوفی نباید کرد، باز هم فیلسوفی باید کرد»، معنایش این است که کدام مورد به منطقی‌ترین وجه، جای خالی در متن فوق را کامل می‌کند؟

(۱) فلسفه مادر عرفان، شهود و حتی حکمت است.

(۲) حرف هانری گربن از بیخ و بن غلط است.

(۳) جایگاه خاقانی به واقع درک نشده است.

(۴) نمی‌توانیم از فلسفه فرار کنیم.

کله ۱۱- با آنکه شهرداری شهر «الف» با ایجاد مراکز جهت اسکان شبانه کارتن‌خواب‌های این شهر در شب‌های زمستانی، محل‌های خوب و کافی فراهم دیده بود و این مراکز نیز هر شب تمامی پُر می‌شدند، ولی میزان مرگ‌ومیر این افراد در فصل زمستان در سال ۲۰۱۵، تغییر چشمگیری نداشته و تنها از ۲۰ درصد به ۱۵ درصد کاهش یافته است. حال شهرداری برای مقابله با این پدیده در نظر دارد که اسکان کارتن‌خواب‌ها در زمستان‌ها را بیست‌وچهار ساعته کند. کدام مورد، فرضی است که طرح جدید شهرداری بر آن بنا شده است؟

(۱) برخی مراکز خیریه، شب‌ها به کارتن‌خواب‌ها اسکان می‌دهند، ولی به دلیل فعالیت و حضور کارکنان خود نمی‌توانند چنین خدماتی را در طول روز نیز ارائه دهند.

(۲) ایجاد محل جدید برای اسکان شبانه کارتن‌خواب‌ها، مستلزم هزینه‌ای گزاف است و لذا بهترین کار، استفاده از این محل‌ها در شیفت روز نیز می‌باشد.

(۳) تعداد زیادی از کارتن‌خواب‌ها، جان خود را در زمستان‌ها، در طول روز و سرمای روزانه از دست می‌دهند.

(۴) تعداد کارتن‌خواب‌ها افزایش یافته و به تبع آن، درصد مرگ‌ومیر آنها نیز بالا می‌رود.

کله ۱۲- مغز ما به وضوح به گونه‌ای فرگشت یافته تا در گرانش زمین کار کند. آزمایش‌های انجام شده در ایستگاه فضایی بین‌المللی نشان می‌دهد مغز ما مدلی داخلی از نحوه عملکرد گرانش دارد. مدلی که به عنوان مثال از آن برای پیش‌بینی دقیق محل فرود توپ هنگام گرفتن آن به کار می‌بریم. در محیط بی‌وزنی، توپ به جای شتاب منفی ثابت، با سرعت ثابت حرکت می‌کند و در نتیجه، واکنش‌های ما اندکی کند است. گرانش همچنین بر روی جریان خون درون مغز اثر می‌گذارد. گرانش زیاد نیز فعالیت‌های الکتریکی مغز را مختل می‌کند و باعث بروز الگوهای شبیه حمله صرع می‌شود. کدام مورد، به درستی رابطه دو جمله‌ای که در متن، زیر آنها خط کشیده شده است را نشان می‌دهد؟

(۱) جمله اول، یافته‌ای است که موضع اصلی نویسنده را ظاهراً تضعیف می‌کند. جمله دوم، یافته‌ای دیگر است که هرگونه شک در مورد درستی موضع نویسنده را برطرف می‌سازد.

(۲) جمله اول، ادعای اصلی نویسنده را تعدیل می‌کند. جمله دوم، یافته‌ای است که به درستی این تعدیل در ادعای کلی، صخه می‌گذارد.

(۳) جمله اول، ادعای اصلی نویسنده است. جمله دوم، موردی را مطرح می‌کند که استثناً در این ادعای اصلی محسوب می‌گردد.

(۴) جمله اول، بخشی از ادعای کلی متن است. جمله دوم نیز یافته‌ای است که در جهت همان ادعای کلی می‌باشد.

سؤالات فلسفه تعلیم و تربیت

مجموعه دروس تخصصی (مبانی و اصول تعلیم و تربیت - روش‌های پژوهش کیفی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت - مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی - تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران و جهان) مبانی و اصول تعلیم و تربیت:

- ۱- کدام مورد مبنای مفهوم «تربیت منفی» در دیدگاه طبیعت‌گرایانه است؟
 (۱) جامعه انسانی وظیفه تربیتی ندارد.
 (۲) طبیعت انسان، گرایش منفی دارد.
 (۳) طبیعت، انسان را تربیت می‌کند.
 (۴) در طبیعت همه چیز خوب آفریده شده است.
- ۲- در عبارت زیر «آمادگی‌ها» با کدام مورد، مطابقت بیشتری دارد؟
 «برای همه صاحب‌نظران، هدف تربیت کمتر دارا شدن سرمایه‌ای مثبت است تا کسب آمادگی‌هایی که تحصیل چنین سرمایه‌ای را تسهیل کند»
 (۱) دانش (۲) روش (۳) قدرت (۴) هنر
- ۳- از دیدگاه دکتر هوشیار، کدام هدف غایی با مفهوم «تربیت انسانی» مناسبت بیشتری دارد؟
 (۱) استقلال معنوی (۲) شکوفایی سائق‌های طبیعی (۳) کسب خودآگاهی (۴) ورود به زندگی اجتماعی
- ۴- بنابر نظر غزالی در کیمیای سعادت، مثل «انسانی که با سگی شکاری بر مرکبی نیرومند نشسته است» به ترتیب با کدام مورد مطابقت دارد؟
 (۱) نفس‌های ملکی - سبعی - بهیمی
 (۲) نفس‌های ملکی - بهیمی - سبعی
 (۳) نفس‌های ناطقه - لوامه - مطمئنه
 (۴) نفس‌های ناطقه - لوامه - مطمئنه
- ۵- کدام موضوع برای تشکیل محتوای «پداگولوژی» اولویت بیشتری دارد؟
 (۱) تجربیات و هنر ذاتی مربی (۲) غایات و مبانی علمی تربیت (۳) فنون عملی تربیت (۴) مراحل تربیت اطفال
- ۶- کدام مورد از موقع آدمی و امکانات و محدودیت‌هایش و نیز از ضرورت‌هایی که حیاتش همواره تحت تأثیر آنهاست بحث می‌کند؟
 (۱) مبانی تعلیم و تربیت (۲) فرایند تعلیم و تربیت (۳) اهداف غایی تعلیم و تربیت (۴) اصول تعلیم و تربیت
- ۷- تفاوت اساسی تعلیم و تربیت مدرن و تعلیم و تربیت سنتی در کاربرد کدام مورد است؟
 (۱) فلسفه (۲) فناوری (۳) علم تجربی (۴) دین
- ۸- روش کدام یک از مریبان می‌تواند برای حل تناقض میان اصل فعالیت به قید آن و اصل کمال مورد استفاده قرار گیرد؟
 (۱) دیویی (۲) فریره (۳) مونته‌سوری (۴) واشبرن
- ۹- در عنوان فعالیت به قید آن، منظور از «آن» کدام مورد است؟
 (۱) آموزش و پرورش (۲) ویژگی‌های فطری (۳) نیازهای آینده (۴) وضع موجود
- ۱۰- تعبیر جان لاک از ذهن نوزاد به عنوان «لوح سفید»، موجب بدفهمی کدام اصل تربیتی می‌شود؟
 (۱) تفرّد (۲) سندیت (۳) فعالیت (۴) کمال
- ۱۱- «به وجود آوردن وسیله‌ای برای درک اهمیت و ارزش شئون فرهنگی، تمدنی و اجتماعی» راه‌حل تناقض میان کدام اصول تربیتی است؟
 (۱) تناقض میان تفرّد و اجتماع (۲) تناقض میان حریت و تناسب (۳) تناقض میان حریت و سندیت (۴) تناقض میان فعالیت و کمال
- ۱۲- در پرورش استعدادها تناقض میان کدام اصول تربیتی بیشتر آشکار می‌شود؟
 (۱) تفرّد - اجتماع (۲) تناسب وضع و عمل - تمامیت (۳) حریت - سندیت (۴) فعالیت - کمال
- ۱۳- کدام صاحب‌نظر تعلیم و تربیت مطرح می‌نماید که: «وقتی هدف‌های کلی و مطلق به کودکان نشان داده شود، آن امر کامل و تمام که به عنوان نیرویی در درون او خفته است بیدار می‌شود»؟
 (۱) برتراند راسل (۲) جان دیویی (۳) جان لاک (۴) فردریک فروبل
- ۱۴- کدام مورد، با نظر کرشن اشتاینر در زمینه تربیت یا انسان تربیت شده، مطابقت بیشتری دارد؟
 (۱) موجود روحانی (انسان تربیت شده) قسمی موجود حیوانی است که به کمال خود می‌رسد.
 (۲) عمل تربیتی، عملی اجتماعی است که نسل بزرگسال بر خردسال اعمال می‌کند.
 (۳) موجود روحانی (انسان تربیت شده) تألیفی بدیع از ارزش‌های فرهنگی است.
 (۴) عمل تربیتی، عملی قائم به ذات است که در طبیعت انسانی نهاده شده است.

۱۵- کدام یک با نظر غزالی درباره طبیعت آدمی و امکان تربیت او مطابقت دارد؟

- (۱) به ذات آدمی خوش بین و تربیت را ممکن می‌داند.
 (۲) به ذات آدمی بدبین، اما تربیت را ممکن می‌داند.
 (۳) طبیعت آدمی ثابت و انتقال از آن ممکن نیست.
 (۴) طبیعت آدمی متنوع و انتقال از آن ممکن است.

۱۶- عبارت «هوش به هیچ وجه برترین جنبه انسان نیست، وجه تمایز انسان از حیوانات وجدان اخلاقی است» بیانگر اندیشه‌های کدام متفکر است؟

- (۱) ارسطو (۲) روسو (۳) سارتر (۴) فروبل

۱۷- کدام یک از مراحل تربیت جهت دادن به فطرت است؟

- (۱) تأدیب (۲) تربیت خود (۳) تعلیم (۴) پرستاری

۱۸- کدام یک از متفکران مسلمان درباره آموزش فنی و حرفه‌ای و تأثیر آن در رشد شخصیت، نظریه‌هایی ارائه داده است؟

- (۱) ابن‌سحنون (۲) ابن‌سینا (۳) ابن‌مسکویه (۴) خواجه‌نصیر

۱۹- کدام توضیح درباره فطرت با دیدگاه شهید مطهری تناسب بیشتری دارد؟

- (۱) مترادف با طبیعت است. (۲) با غریزه مترادف است. (۳) نیمه‌آگاهانه است. (۴) امری تکوینی است.

۲۰- از دیدگاه فارابی برترین سعادت، به عنوان هدف تعلیم و تربیت کدام است؟

- (۱) ایجاد اعتدال در شخصیت (۲) حاکمیت قوه عاقله (۳) تحقق عملی فضائل (۴) عضویت در مدینه فاضله

روش‌های پژوهش کیفی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت:

۲۱- مهم‌ترین رویکرد فلسفی در حمایت از روش‌های پژوهش ترکیبی، در دیدگاه کدام فیلسوف آمده است؟

- (۱) کانت (۲) گادامر (۳) هوسرل (۴) هگل

۲۲- در کدام یک از روش‌های نمونه‌گیری، مربوط به پژوهش کیفی، گروه مورد مطالعه را، که نمونه معرف آن است، می‌توان به صورت عمیق مطالعه نمود؟

- (۱) موارد رد و تأیید (۲) متجانس (۳) موارد بحرانی (۴) ملاک محور

۲۳- تأکید هوسرل در بررسی تجربه‌های آدمی بر کدام است؟

- (۱) آگاهی (۲) احساس (۳) تجربه (۴) زندگی

۲۴- ترسیم شبکه روابط «قدرت - دانش - سوژه» در کدام روش پژوهش تصریح شده است؟

- (۱) هرمنوتیک (۲) واسازانه (۳) تبارشناسی (۴) پدیدارشناسی

۲۵- کدام روش پژوهش فلسفی در پی آن است که علل نامحسوس زیرساز تعلیم و تربیت را مورد شناخت و دگرگونی قرار دهد؟

- (۱) پدیدارشناختی (۲) ترکیبی (۳) دیالکتیکی و انتقادی (۴) هرمنوتیکی

۲۶- از مهم‌ترین دلایل طرفداران رویکرد سکوت‌پیشگی در فلسفه کدام مورد است؟

- (۱) روش فلسفی مناسب تأمل است.
 (۲) علم برای حل مسائل جهان کفایت می‌کند.
 (۳) فلسفه تنها از طریق عمل می‌تواند مسائل را حل کند.
 (۴) فلسفه روشی ندارد که به کمک آن بخواهد راه‌حل مسائل را عرضه کند.

۲۷- مجموعه‌ای از قوانین که از نظر منطقی سازمان یافته و از لحاظ قیاسی مرتبط با هم هستند چه نام دارد؟

- (۱) قانون (۲) نظریه (۳) اصل (۴) فرضیه

۲۸- یافته‌های پژوهش تاریخی برای کدام هدف تناسب کمتری دارد؟

- (۱) پیش‌بینی (۲) توصیف (۳) تحلیل (۴) تفسیر

۲۹- کدام یک، از محدودیت‌های روش هرمنوتیک (یا تأویل) است؟

- (۱) فردی‌نگر و دوری از تعمیم
 (۲) عدم توجه به ساخت‌های اجتماعی
 (۳) فقدان دید تاریخی و تطبیقی
 (۴) سطحی بودن دانش حاصل شده

۳۰- کدام مورد درباره اجرای روش پژوهشی تحلیل محتوا مناسب تر است؟

- (۱) با رویکرد تلفیقی انجام می شود.
 (۲) با رویکرد کمی انجام می شود.
 (۳) با رویکرد کیفی انجام می شود.
 (۴) با رویکرد کمی و یا کیفی انجام می شود.

۳۱- واقعیت عینی در پژوهش تربیتی بیشتر مورد تأکید کدام رویکرد است؟

- (۱) اثبات گرایی
 (۲) پسااثبات گرایی
 (۳) سازنده گرایی
 (۴) واقع گرایی

۳۲- کدام یک نقطه آغازین پژوهش تبارشناختی محسوب می شود؟

- (۱) ریشه یابی تجربه های زیسته
 (۲) جست و جو در تناقض ها و تنگناهای وضع موجود
 (۳) مسئله دار نمودن مفاهیم هنجارین
 (۴) پرسش از روابط منطقی میان مفاهیم

۳۳- کدام پرسش در حیطه پژوهش های پدیدارشناختی بیشتر قابل بررسی است؟

- (۱) هدف تعلیم و تربیت چیست؟
 (۲) روش تعلیم و تربیت چیست؟
 (۳) هدف تعلیم و تربیت چیست؟
 (۴) محتوای تعلیم و تربیت چیست؟

۳۴- در پژوهش های مبتنی بر نظریه زمینه ای (grounded)، داده ها از چه منبعی به دست می آید؟

- (۱) تعمیم قوانین و سازه ها
 (۲) نظریه های قبلی
 (۳) مشاهدات مستقیم
 (۴) آزمون فرضیه ها

۳۵- کدام یک از موارد، قضیه ای ارزشی است؟

- (۱) مقدمه کبرای قیاس عملی
 (۲) مقدمه کبرای قیاس نظری
 (۳) مقدمه صغرای قیاس عملی
 (۴) مقدمه صغرای قیاس نظری

۳۶- کدام یک، نخستین گام از رویکرد تحقیقی انتقادی است؟

- (۱) بررسی امکان های موقعیت
 (۲) انتظار ظهور تناقض
 (۳) نقد ایدئولوژی
 (۴) کشف تناقض

۳۷- مغالطه طبیعت گراییانه ناظر بر کدام مورد است؟

- (۱) فروکاهش امور قابل تفسیر به امور قابل تبیین
 (۲) فروکاهش امور قابل تبیین به امور قابل تفسیر
 (۳) تبیین های شبه علمی
 (۴) تبیین های فهم گراییانه

۳۸- در دیدگاه علم اثباتی که حاصل رویکردهای کمی تحقیق است، دانش عامه چه جایگاهی دارد؟

- (۱) مروج آگاهی کاذب است.
 (۲) دانش معتبر در زندگی روزمره انسان ها است.
 (۳) غیر علمی است ولی می توان در فرایند علم از آن کمک گرفت.
 (۴) غیر علمی است و نمی توان در فرایند تولید علم از آن بهره جست.

۳۹- پس کاوی، استراتژی تحقیقاتی کدامین رویکرد فکری است؟

- (۱) اثباتی
 (۲) تفسیری
 (۳) رئالیسم انتقادی
 (۴) انتقادی

۴۰- جایگاه قضایای تحقیق علمی در مراتب معرفتی کجا است؟

- (۱) پارادایم
 (۲) نظریه
 (۳) مدل
 (۴) فلسفه

مکاتب فلسفی و نظریه های تربیتی:

۴۱- رئالیست ها، حقیقت را چگونه تلقی می کنند؟

- (۱) توافق تصور ذهنی با امر خارجی
 (۲) توافق قضیه با قضایای قبلی
 (۳) مطابقت تصور ذهنی با امر خارجی
 (۴) مطابقت قضیه با قضایای قبلی

۴۲- به اعتقاد «فرانسیس بیکن» یکی از بت هایی که فکر ما را نسبت به فهم دین واقعی تیره ساخته است، بت تئاتر است، کدام مورد ممکن است

مصدق این بت باشد؟

- (۱) مذهب و فلسفه
 (۲) زبان، مفاهیم و واژه ها
 (۳) باورهای جمعی ما از نگرش کلی جامعه
 (۴) تأثرات فکری ما از عقاید جزمی شخصی و غیر شخصی

۴۳- گزاره «ارزش ها باید فارغ از ترجیحات انسانی و متکی به خود باشند»، ناظر بر کدام رویکرد معرفت شناختی است؟

- (۱) استدلالی بودن
 (۲) ذهنی بودن
 (۳) عینی بودن
 (۴) غیرمستقیم بودن

۴۴- فلسفه تعلیم و تربیت را چه زمان «دستوری» می خوانیم؟

- (۱) کوششی مستمر برای تبیین اصطلاحات کاربردی در حوزه تربیتی از جمله آزادی، معرفت و سازگاری باشد.
- (۲) درصدد تحلیل مباحث نظری و نیز روشننگری گفته‌های دستوری برای رسیدن به هدف‌های تربیتی باشد.
- (۳) در جست‌وجوی نظریه‌هایی درباره ماهیت انسان، جامعه و جهان و تفسیر داده‌های تحقیقات تربیتی باشد.
- (۴) هدف‌های تعیین شده و وسایل کلی را که در نیل به آن هدف‌ها باید به کار برده شوند، معلوم نماید.

۴۵- کدام مورد، سه نفر از فیلسوفان رئالیست را مشخص می‌کند؟

- (۱) ارسطو - هارل هورن - برودی
- (۲) ارسطو - هگل - لاک
- (۳) لاک - برودی - وایتهد
- (۴) وایتهد - هارل هورن - برودی

۴۶- نظریه «پیوستگی حقیقت» از کیست و به کدام معنا است؟

- (۱) ارسطو - نزدیکی معرفت به واقعیت
- (۲) هگل - تشکیل یک نظام معرفتی
- (۳) جان دیویی - پیوستگی تجربیات قبلی و جدید
- (۴) افلاطون - پیوستگی معرفت جسمی و عقلانی

۴۷- کدام مکتب فلسفی هر ارزشی را وابسته به شرایط خاص اجتماعی، روانی، فرهنگی و به‌طور کلی شرایط معین می‌داند؟

- (۱) ایدئالیسم
- (۲) پراگماتیسم
- (۳) رئالیسم
- (۴) ماتریالیسم

۴۸- کدام نظریه تربیتی، به معلم به‌عنوان «روشنفکر عامل» می‌نگرد؟

- (۱) بازسازی اجتماعی
- (۲) پیشرفت‌گرایی
- (۳) ماهیت‌گرایی
- (۴) نقادی

۴۹- از دیدگاه تومیسیم، اثربخشی مدرسه در گرو همراهی کدام عامل دیگر است؟

- (۱) اجتماع
- (۲) خانواده
- (۳) دولت
- (۴) مراکز دینی

۵۰- این جمله شوپنهاور که: «جهان، پندار من است»، مربوط به کدام زمینه فلسفی است؟

- (۱) متافیزیک آرمان‌گرایانه
- (۲) متافیزیک پیشرفت‌گرایانه
- (۳) شناخت‌شناسی آرمان‌گرایانه
- (۴) شناخت‌شناسی پیشرفت‌گرایانه

۵۱- متن زیر دیدگاه کدام مکتب تربیتی را مطرح می‌نماید؟

«در جریان کسب معرفت، مهم به‌کار افتادن نیروی تفکر است. حفظ معلومات و مهارت‌ها فاقد ارزش تربیتی است.»

- (۱) ایدئالیسم
- (۲) پراگماتیسم
- (۳) پرنیالیسم
- (۴) ناتوریالیسم

۵۲- کدام مکتب فلسفی تعلیم و تربیت، ماهیت انسان را تابع اراده او می‌داند؟

- (۱) اگزیستانسیالیسم
- (۲) ایدئالیسم
- (۳) پراگماتیسم
- (۴) رئالیسم

۵۳- نظریه لوح سفید به کدام مکتب فلسفی تعلق دارد؟

- (۱) اگزیستانسیالیسم
- (۲) ایدئالیسم
- (۳) پراگماتیسم
- (۴) رئالیسم

۵۴- فارابی در طرح چهره‌ای مدرج از عالم هستی، از کدام فیلسوف الهام می‌گیرد؟

- (۱) ارسطو
- (۲) آگوستین
- (۳) سقراط
- (۴) ابن‌سینا

۵۵- مطابق نظر خواجه نصیرالدین طوسی برترین فضیلت اخلاقی کدام است؟

- (۱) حکمت
- (۲) خویشنداری
- (۳) شجاعت
- (۴) عدالت

۵۶- عبارت «بدان که کودک امانتی است در دست مادر و پدر، و آن دل پاک وی چون گوهری نفیس و نقش‌پذیر است چون موم و از همه نقش‌ها

خالی است.» دیدگاه کدام صاحب‌نظر را مطرح می‌نماید؟

- (۱) خواجه نصیرالدین طوسی
- (۲) خواجه نظام‌الملک
- (۳) غزالی
- (۴) ابن‌رشد

۵۷- مهم‌ترین اصل تربیتی «ماکارنکو» شامل کدام مورد است؟

- (۱) ارائه برنامه‌های آموزشی متناسب، برای جوانان نابهنجار، جدای از آموزش افراد عادی
- (۲) آزاد گذاردن کودکان و نوجوانان در مدرسه و عدم اعمال کنترل حساب شده
- (۳) تنظیم برنامه‌های درسی مطابق شرایط و نیازهای جامعه به افراد متخصص
- (۴) سعادت و پیشرفت انسان همراه با اصل برائت و نیک‌فطرتی برای او

۵۸- در اندیشه کانت، «آزادی» در معنای منفی خود کدام است؟

- (۱) رهایی از قانون اخلاقی
- (۲) رهایی از علت طبیعی
- (۳) وابستگی به علت طبیعی
- (۴) وابستگی به قانون اخلاقی

۵۹- فعالیت فلسفه تربیت، هم در معنای ژرف و هم در معنایی که در دوران نو به خود گرفت؛ با کدام فیلسوف آغاز شد؟

- (۱) افلاطون (۲) ارسطو (۳) سقراط (۴) کانت

۶۰- قضیه «دودوتا چهارتا» و «آب در ۱۰۰ درجه می‌جوشد» به ترتیب مثال مناسبی برای کدام قضایا هستند؟

- (۱) موجبه - سالبه (۲) سالبه - موجبه (۳) تحلیلی - ترکیبی (۴) ترکیبی - تحلیلی

تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران و جهان:

۶۱- «تربیت پارسی» با کدام ویژگی، مورد توجه افلاطون قرار گرفته است؟

- (۱) پرورش شجاعت و دلاوری (۲) تأکید بر تربیت دینی (۳) تأکید بر نظم و انضباط (۴) توجه به هنرهای اخلاقی

۶۲- کدام مورد به اشتراک دیدگاه سقراط و پروتاگوراس سوفیست اشاره دارد؟

- (۱) فضیلت اخلاقی آموختنی نیست.
(۲) فضیلت اخلاقی آموختنی است.
(۳) فضیلت مبتنی بر سنت‌های موجود جامعه آموختنی است.
(۴) فضیلت مبتنی بر اصول متقن و شناخت آرمانی مشخص آموختنی است.

۶۳- کدام عبارت درباره دانشگاه‌ها در سده میانه درست است؟

- (۱) مستقل بودند.
(۲) زیر نظر کلیسا اداره می‌شدند.
(۳) زیر نظر دولت اداره می‌شدند.
(۴) زیر نظر دولت و کلیسا به‌طور مشترک اداره می‌شدند.

۶۴- کارکرد اصلی دانشگاه‌های اولیه (اونیورسیتاس)، چه بود؟

- (۱) تربیت راهبان و کشیشان
(۲) تربیت شهسواران (شوالیه‌ها)
(۳) تأیید صلاحیت تدریس معلمان
(۴) حمایت از حقوق استادان و دانشجویان

۶۵- مطلوب تعلیم و تربیت قرن هفدهم در اروپا چه بود؟

- (۱) انسانی آماده حل مسائل
(۲) انسانی اهل لذت بردن از زندگی
(۳) انسان شریف روشن‌بین در همه چیز
(۴) انسان سری در واکنش به موقعیت‌های جدید

۶۶- مهم‌ترین خصیصه آموزش و پرورش قرن نوزدهم کدام است؟

- (۱) افزایش تأثیر علوم اجتماعی و یافته‌های روان‌شناختی
(۲) افزایش دخالت دولت در اداره آموزش و پرورش
(۳) توجه بیشتر به ضرورت آموزش و پرورش همگانی
(۴) هم‌سویی بیشتر برنامه‌های آموزشی با نیازهای اقتصادی و اجتماعی

۶۷- نخستین بار چه کسی بر جایگاه مشاهده انسان در تربیت تأکید کرده است؟

- (۱) ارسطو (۲) روسو (۳) فروبل (۴) لاک

۶۸- از نخستین مربیان مسلمانی که درباره روش آموزش، رساله‌ای مستقل نگاشته، کیست؟

- (۱) جاحظ (۲) شهید ثانی (۳) ابن‌سحنون (۴) بدرالدین جماعه

۶۹- مراکز آموزشی همچون جامع الازهر و جامع دمشق، بازمانده کدام نهاد آموزشی است؟

- (۱) خانقاه (۲) کتابخانه (۳) مکتب‌خانه (۴) مسجد

۷۰- کدام‌یک را می‌توان از مهم‌ترین وجوه افول عصر طلایی دانش مسلمین (قرن‌های سوم تا پنجم هـ) دانست؟

- (۱) ورود علما به دربار و کاخ‌ها
(۲) به فراموشی سپردن اندیشه وحدت علوم
(۳) روی‌آوری به سایر فرهنگ‌ها از راه ترجمه
(۴) تأخیر در شکل‌گیری نهادها و نظام‌های آموزشی

۷۱- مهم‌ترین وجه اشتراک روش‌های مونته‌سوری و دکرولی در کدام است؟

- (۱) فعالیت آزاد کودک (۲) تقویت انضباط ذهنی (۳) تقویت خودآگاهی کودک (۴) ایجاد حس اجتماعی

۷۲- کدام یک، درباره اهمیت مدارس نظامیه، در جهان اسلام، درست است؟

- (۱) پیشگامی در ایجاد مراکز ترجمه و انتقال افکار
 (۲) نوآوری در تبادلات فرهنگی با سایر جوامع
 (۳) پیشگامی در ایجاد مدارس دولتی
 (۴) توسعه آزاداندیشی و پرورش فلاسفه

۷۳- کدام یک از صاحب‌نظران در آثار خود، به صراحت، خرد را مهم‌تر از علم دانسته است؟

- (۱) ابن‌سینا
 (۲) امام محمد غزالی
 (۳) ابوعلی مسکویه
 (۴) خواجه نصیرالدین طوسی

۷۴- در کدام اثر به آموزش حرفه‌ای پرداخته شده است؟

- (۱) احیاءالعلوم
 (۲) سیاست‌نامه
 (۳) قابوس‌نامه
 (۴) طهارةالاعراق

۷۵- آموزش و پرورش جدید ایران پس از ارتباط با اروپا، با چه نوع آموزشی شروع شد؟

- (۱) آموزش نظامی
 (۲) آموزش حرفه‌ای
 (۳) آموزش کشاورزی
 (۴) آموزش مهندسی

۷۶- کدام مورد، مهم‌ترین تأثیر «هری برودی» در فلسفه تعلیم و تربیت است؟

- (۱) تعلیم و تربیت از راه هنر
 (۲) بسط جنبه‌های کاربردی هنر
 (۳) بسط ارزشیابی هنر محور
 (۴) معنابخشی به آموزش هنر

۷۷- کدام موضوع، از دیدگاه‌های قابل تأمل «لیوتار» است؟

- (۱) تفکیک ارزش از دانش
 (۲) نقد تجاری شدن تعلیم و تربیت
 (۳) مشروعیت تعلیم و تربیت برحسب کارایی
 (۴) مشروعیت تعلیم و تربیت بر مبنای وفاق و اجماع

۷۸- رویکرد «شفلر» به تعلیم و تربیت، اساساً از چه گونه‌ای است؟

- (۱) اخلاقی
 (۲) انتقادی
 (۳) شناختی
 (۴) رفتاری

۷۹- کدام یک با کارکرد مدرسه، از نظر «هنری ژيرو» مطابق است؟

- (۱) باز تولید فرهنگی
 (۲) تقابل خرده‌فرهنگ‌ها
 (۳) کسب ارزش‌های فرهنگی
 (۴) تولید و تغییر شکل فرهنگی

۸۰- بر فیلسوفان کدام دیدگاه، به جهت نپرداختن به تعیین اهداف تربیت، نقد شده است؟

- (۱) فلاسفه هستی‌گرا
 (۲) فلاسفه نحله انتقادی
 (۳) فلاسفه نحله تحلیل منطقی
 (۴) فلاسفه پساساختارگرا

پاسخنامه فلسفه تعلیم و تربیت

مجموعه دروس تخصصی (مبانی و اصول تعلیم و تربیت - روش‌های پژوهش کیفی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت - مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی - تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران و جهان) مبانی و اصول تعلیم و تربیت:

۱- گزینه «۴» طبیعت‌گرایی یا فلسفه اصالت طبیعت از جمله فلسفه‌های محض قدیمی است که طبیعت را تنها واقعیت می‌پندارد و معتقد است که آنچه واقعیت دارد همان طبیعت است و عنوان می‌کند که تربیت می‌تواند مطلقاً منفی باشد و نسبت به نیکی طبیعت اعتماد کامل از خود نشان می‌دهد و از نفوذ عواملی که مزاحم جریان خودبه‌خود نشو و نمای طبیعی کودک می‌شود جلوگیری می‌کند.

۲- گزینه «۲» برای همه صاحب‌نظران هدف تربیت کمتر دارا شدن سرمایه‌ای مثبت است تا کسب آمادگی‌هایی (روش‌هایی) که تحصیل چنین سرمایه‌ای را تسهیل کند و موجود مورد تربیت را از صورتی بهره‌مند کند که همچون نوعی شبه طبیعت بر طبیعت اولیه‌اش افزوده شود.

۳- گزینه «۱» از نظر دکتر هوشیار کمال و تکامل فردی گاهی جنبه شناختی دارد که به دانش، شناخت و آگاهی انسان مربوط می‌شود. گاهی جنبه حرکتی دارد که به رفتارها و اعمال عینی انسان که بیشتر مظاهر جسمانی دارند مربوط است و گاهی جنبه عاطفی دارد که با نگرش، اعتقاد، ایمان، علائق، احساسات و تمایلات انسان مربوط است.

۴- گزینه «۱» به قول خواجه‌نصیرطوسی در مردم سه قوت مرکب است: نفس بهیمی، نفس سبعی و نفس ملکی. نفس بهیمی وجه مشترک و نفس ملکی وجه تمایز انسان و بهائم است. چنانچه نفس ملکی وجه مشترک و نفس بهیمی وجه تمایز انسان و فرشتگان می‌باشد، عنان اختیار به‌دست آدمی است. اگر می‌خواهد به منزلگاه بهائم فرود آید تا هم از ایشان یکی بود، و اگر می‌خواهد در محل سباع ساکن شود تا هم از ایشان یکی بود، و اگر می‌خواهد به مقام ملائکه شود و یکی از ایشان بود و حکما گفته‌اند از این سه نفس یکی صاحب ادب و کرم است در حقیقت و جوهر، آن نفس ملکی است و دوم هرچند ادیب نیست اما قابل ادب است و آن نفس سبعی است و سوم نه ادب دارد و نه قابل آن است و آن نفس بهیمی است و بعضی از حکما گفته‌اند: مثل مردم با این سه نفس چون مثل انسانی بود که با سگی شکاری بر مرکبی نیرومند نشسته است.

۵- گزینه «۲» هدف پداگوژی جستجوی قوانین مربوط به پدیده‌هایی است که در تعلیم و تربیت به ظهور می‌رسد و بر آن تأثیر می‌گذارد. حل مسائل مربوط به غایت تربیت از مسائل اساسی پداگوژی به شمار می‌آید و مسئله غایات هرگز به قلمرو علوم مربوط نبوده است. بنابراین پداگوژی ناگزیر برای مطالعات آن از حدود مبانی علمی تربیت فراتر می‌رود.

۶- گزینه «۱» مبانی تعلیم و تربیت از موقعیت آدمی، امکانات، محدودیت‌هایش و نیز از ضرورت‌هایی که حیاتش همواره تحت تأثیر آن‌هاست بحث می‌کند. مبانی تعلیم و تربیت را به طور کلی می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

۱- مبانی علمی آموزش و پرورش که باتوجه به ویژگی‌های زیستی، اجتماعی و روانی مورد تربیت مشخص می‌شود.

۲- مبانی فلسفی آموزش و پرورش که از ملاحظات اخلاقی و فلسفی مربوط به طبیعت آدمی، هدف‌ها و غایات تربیت افراد استنتاج می‌شود.

۷- گزینه «۳» ارتباط دادن تعلیم و تربیت با تجربه شاگردان یکی از جنبه‌های اساسی تعلیم و تربیت جدید است. در تعلیم و تربیت قدیمی نیز بچه‌ها تجربیاتی داشتند ولی نوع تجربیات آنها صحیح نبود و همین امر اشکالاتی در جریان یادگیری به‌وجود می‌آورد. مثلاً شاگردان نظریات را درست درک نمی‌کردند. قوه قضاوت آنها رشد پیدا نمی‌کرد. جریان یادگیری برای آنها کسل‌کننده بود و آنچه در مدرسه یاد می‌گرفتند با مسائل زندگی روزمره ارتباط نداشت.

۸- گزینه «۳» یکی از روش‌هایی که برای حل تناقض میان اصل فعالیت به قید آن و اصل کمال مورد استفاده قرار می‌گیرد، روش مونته‌سوری می‌باشد. این مربی ایتالیایی سعی می‌کند به‌طور غیرمستقیم در فعالیت دخالت کند: از یک سو، با مشاهده طفل انگیزه‌های درونی‌اش را شناسایی و به‌طور کاملاً طبیعی آنها را در جهتی که صلاح می‌داند هدایت می‌کند. و از سوی دیگر با ضبط عوامل موجود در محیط و ارائه هر محرک در موقع مناسب می‌کوشد جریان فعالیت را در مسیر مطلوب بیندازد. بدین ترتیب مونته‌سوری موفق شد بدون این‌که خود در صفحه ظاهر شود، اجرای اصل کمال را در فعالیت اطفال به سهولت تضمین کند.

۹- گزینه «۴» از جمله حقوق ابتدائی و مسلم شاگرد این است که او را راحت بگذارند و به او اجازه دهند که خود، در وضع موجود، امور را آزمایش کند و از نتایج فعالیت خود برخوردار شود. فرصت کافی جهت امتحان و آزمایش برای شاگرد ضروری است و باید از رغبت‌ها و علائق شاگردان در امور تربیتی استفاده نمود. طرفداران این اصل معتقدند که به هیچ‌وجه نباید زمان حال و موجود را فدای آینده‌ای تردیدآمیز و نامعلوم کرد.